ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

THE RELATIONSHIP BETWEEN DIGITAL LEADERSHIP AND SCHOOL EFFECTIVENESS UNDER THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

ธีรพล พิศาลโกศล[1] และกัลยมน อินทุสุต[2]
Teerapon Pisarnkoson[1] and Kanyamon Indusuta[2]
[1,2] คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
[1,2]Faculty of Education, Ramkhamhaeng University
e-mail : 6612470014@rumail.ru.ac.th

Received: January 29, 2025 Reviewed: February 21, 2025 Revised: April 3, 2025 Accepted: April 4, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (2) ศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร และ (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 370 คน จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Cohen แล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยศึกษาสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำดิจิทัล, ประสิทธิผลของโรงเรียน, โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

Abstract

The current research endeavor aimed to study the digital leadership levels of educational administrators in Bangkok, the effectiveness of schools in Bangkok, and the relationship between the two. A survey was distributed to a sample group consisting of 370

teachers working in schools in Bangkok in the academic year 2023. The sample group was determined using the Cohen's table and then conducted by the stratified random sampling method. The research instrument used was a 5-point Likert scale questionnaire created by the researcher with a reliability value of 0.96. The statistics employed in data analysis were percentage, mean, standard deviation and correlation analysis using Pearson's product moment correlation coefficient.

The research results were as follows:

1. The overall digital leadership of educational administrators in Bangkok was at a high level.

2. The overall effectiveness of schools in Bangkok was at a high level.

3. The relationship between digital leadership of school administrators and school effectiveness in Bangkok had a high level of statistical significance at the .01 level.

Keywords: digital leadership, effectiveness of schools, schools in Bangkok

บทนำ

โลกยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศทั่วโลก ทำให้องค์ทุกองค์กรต้องปรับตัวในทุก ๆ ด้าน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงได้จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ได้กำหนดหมุดหมายที่ 13 ที่เน้นให้ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2565, น. 132) ซึ่งสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการจัดการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 4 เป้าหมายที่ 2 การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย และสอดคล้องกับสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2564-2569) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในข้อที่ 4 พัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาดิจิทัลเพื่อการศึกษาเชิงรุก มีเป้าหมายสำคัญในการวางแผนทางการศึกษา ในการดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของกรุงเทพมหานครให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ และการพัฒนากรุงเทพมหานคร (แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (2564-2569) ดังนั้น การบริหารจัดการสถานศึกษาในยุคดิจิทัลผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยี เพื่อสามารถที่จะเลือกใช้กับการบริหารสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม คุ้มค่า และเพียงพอต่อการใช้งานเพื่อที่จะจัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และยังจะทำให้สถานศึกษาเป็นที่ไว้วางใจของชุมชนในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างยั่งยืน (จิณณวัตร ปะโคทัง, 2561 น.238) นอกจากนี้ภาวะผู้นำดิจิทัลเป็นคุณลักษณะของผู้บริหารที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจทักษะในการใช้เครื่องมือ

เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม และต้องส่งเสริมบุคลากรให้ใช้เทคโนโลยีแพลตฟอร์มที่หลากหลายเพื่อการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพมากขึ้น (จิติมา วรรณศรี, 2564, น. 121)

ส่วนนโยบายและแผนการศึกษา สำนักยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานครมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) พบว่าโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ยังมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศหลายวิชา ซึ่งจะเห็นได้ว่าผลการสอบของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมีปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังคงไม่เป็นตามเป้าหมายยังต้องได้รับการพัฒนาและต้องดำเนินการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อไป (สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2564,น. 47)

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อใช้เป็นข้อมูล แนวทาง ในการใช้พัฒนาสถานศึกษาให้มีความทันสมัยสามารถปรับตัวเข้ากับบริบทสังคมของดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อทำให้สถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมายที่ว่างไว้และเกิดประโยชน์กับผู้เรียนสูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

สมมุติฐานการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันทางบวก

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกเป็นกลุ่มเขตในกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาโดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในครั้งนี้ คือ ครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 12,654 คน จากจำนวนสถานศึกษาทั้งหมด 437 แห่ง (สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร, 2566, น. 83)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ คือ ครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 12,654 คน ใช้กลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Cohen et al. (2018, p. 206) ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 370 คน และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random sampling) ทั้งหมดจำนวน 6 กลุ่มเขต ได้แก่ 1) กรุงเทพกลาง 2) กรุงเทพใต้ 3) กรุงเทพเหนือ 4) กรุงเทพตะวันออก 5) กรุงธนเหนือ 6) กรุงธนใต้ แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มเขต

กลุ่มเขต	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
กรุงเทพกลาง	881	25
กรุงเทพใต้	1,291	37
กรุงเทพเหนือ	2,068	60
กรุงเทพตะวันออก	4,053	120
กลุ่มกรุงธนเหนือ	1,602	48
กลุ่มกรุงธนใต้	2,759	80
รวม	12,654	370

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานครซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ซึ่งข้อคำถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัล ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การสื่อสารเชิงดิจิทัล การสร้างวิถีการเรียนรู้เชิงดิจิทัล การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ และการสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ คุณภาพของผู้เรียน ระบบบริหารจัดการในโรงเรียน และกระบวนการจัดการเรียนรู้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลค่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนแบบมาตราส่วน 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย (mean-*M*) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--*SD*) แล้วแปลผลตามเกณฑ์

2. การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยวิธีการหาค่าสัมพันธ์ประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าด้านการสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสามารถในการบริหารสื่อเทคโนโลยีมีให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดกลยุทธ์ วิสัยทัศน์เชิงเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสามารถสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัลให้เป็นไปตามเป้าหมายได้ แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	M	*SD*	ระดับ	อันดับ
1. การสื่อสารเชิงดิจิทัล	4.41	0.34	มาก	3
2. การสร้างวิถีการเรียนรู้เชิงดิจิทัล	4.39	0.35	มาก	4
3. การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ	4.42	0.42	มาก	2
4. การสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล	4.45	0.46	มาก	1
รวม	4.42	0.46	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (*M* = 4.42) รายด้านเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล (*M* = 4.45) การพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ (*M* = 4.42) การสื่อสารเชิงดิจิทัล (*M* = 4.41) และการสร้างวิถีการเรียนรู้เชิงดิจิทัล (*M* = 4.39)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมครูให้มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถเป็นแกนนำในการพัฒนาหลักสูตรจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมแหล่งการเรียนรู้สื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมกับผู้เรียน แสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน

ประสิทธิผลของโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น			
สังกัดกรุงเทพมหานคร	*M*	*SD*	ระดับ	อันดับ
1. คุณภาพของผู้เรียน	4.43	0.45	มาก	2
2. ระบบบริหารจัดการในโรงเรียน	4.38	0.36	มาก	3
3. กระบวนการจัดการเรียนรู้	4.45	0.36	มาก	1
รวม	4.42	0.34	มาก	

จากตาราง 3 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (*M* = 4.42) รายด้านเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ กระบวนการจัดการเรียนรู้ (*M* = 4.45) คุณภาพของผู้เรียน (*M* = 4.43) ระบบบริหารจัดการในโรงเรียน (*M* = 4.38)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ภาวะผู้นำผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครด้านการสร้างวิถีการเรียนรู้เชิงดิจิทัลกับระบบบริหารจัดการในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวกมากที่สุด เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนการพัฒนาหลักสูตร และสามารถจัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศที่เหมาะสมส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข แสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ภาวะผู้นำดิจิทัล	ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร			
ของผู้บริหาร	Y_1	Y_2	Y_3	Y_{tot}
X_1	0.482**	0.729**	0.605**	0.674**
X_2	0.426**	0.786**	0.663**	0.689**
X_3	0.660**	0.691**	0.626**	0.745**
X_4	0.660**	0.731**	0.693**	0.783**
X_{tot}	0.641**	0.780**	0.719**	0.800**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0 .01

จากตาราง 4 พบว่า ภาวะผู้นำผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง (r_{xy} = 0.800) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้รวมถึงเป็นผู้นำในการพัฒนาครูในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาบูรณาการใช้กับการจัดการศึกษาและสร้างแรงจูงใจให้ครูมีความคิดสร้างสรรค์กล้าคิดกล้าทำให้ความสำคัญกับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนวัตกรรมใหม่ ๆ รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเป็นแบบอย่างให้ครูเห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัลทำให้ครูมีทักษะกระบวนการและวิธีการต่างๆที่จะนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้จัดการเรียนรู้พัฒนาการเรียนการสอนสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เรียนที่มีความต้องการที่หลากหลาย สอดคล้องกับแนวคิดของดาวรุวรรณ ถวิลการ (2564, น. 135) กล่าวว่า ภาวะผู้นำดิจิทัล หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และการจัดการในสถานศึกษา โดยมีวิสัยทัศน์และเป็นผู้นำในการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องนำเทคโนโลยีมาบูรณาการใช้ในการจัดการศึกษาและการทำงานภายในสถานศึกษาได้อย่างสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เรียนมีความรอบรู้และรู้เท่าทันสื่อโดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมในการใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของสุกัญญา แช่มช้อย 2562, น. 120) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และการจัดการในสถานศึกษาโดยมีวิสัยทัศน์เป็นผู้นำในการส่งเสริมครูและบุคลากรให้สามารถนำเทคโนโลยีมาบูรณาการในการจัดการศึกษาได้อย่างสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสินาภรณ์ บุญเลิศฤทธิ์ (2566) ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผลวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายโดยมีการวางแผนกำหนดกลยุทธ์นโยบายจัดโครงสร้างการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างเกิดประสิทธิภาพสูงสุดโดยสามารถโดยสามารถพิจารณาได้จากความสามารถในการผลิตนักเรียนให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและหลากหลายรวมถึงสามารถปรับตัวในการบริหารจัดการโรงเรียนให้เข้ากับบริบทของสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ สอดคล้องกับแนวคิดของ Thaitae (2016, p.87) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารต้องรู้จักปรับตัว สร้างกลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในองค์กร สามารถที่จะโน้มน้าวให้บุคลากรเห็นถึงความสำคัญและยอมรับกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ รวมถึงสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในทุกๆ ด้าน เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและสามารถอยู่รอดได้ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของวรรณภา ไทยประยูร (2564, น. 40) ได้กล่าวว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง ผลสำเร็จของสถานศึกษาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามที่องค์กรได้กำหนดเป้าหมายไว้ โดยผู้บริหารโน้มน้าวจิตใจส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชา

ให้ปฏิบัติงานพร้อมทั้งปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ พัฒนาตนเองใช้ความรู้ความสามารถเพื่อให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพบรรลุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิดา หนูราช และชัชจริยา ใบลี (2563) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ผลวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานของผู้วิจัยที่ตั้งไว้ เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำดิจิทัล สามารถทำให้โรงเรียนมีประสิทธิผลเพิ่มขึ้น ทั้งนี้อาจเกิดจากผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครได้รับนโยบายด้านการนำดิจิทัล มาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงองค์กรให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้กับสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูสร้างสรรค์นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายและผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้สนับสนุนสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีดิจิทัลในการใช้การบริหารจัดการการศึกษาสร้างสภาพแวดล้อมบรรยากาศทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นตามมาตรฐานของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภวัช เชาวน์เกษม และคณะ (2563) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลกับประสิทธิผลของโรงเรียน มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของลลิตา สมใจ และธารารัตน์ มาลัยเถาว์ (2565) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 1 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยรวมพบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิชัย เนียมเทศ และภัทราภรณ์ บุณชู (2565) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ในช่วงภาวะวิกฤติ COVID-19 พบว่าในภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของวชิรวิทย์ บุญสงค์ (2567) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ระดับมากในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

1. ภาวะผู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีข้อแสนอแนะ ดังนี้

1.1 ด้านการสื่อสารเชิงดิจิทัล ผู้บริหารจะต้องสนับสนุนให้ครูมีการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ร่วมถึงสร้างเครือข่ายร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกและพัฒนาส่งเสริมครู

1.2 ด้านการสร้างวิถีการเรียนรู้เชิงดิจิทัล ผู้บริหารต้องสร้างแนวทางในการส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

1.3 ด้านการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ ผู้บริหารต้องส่งเสริมครูให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลโดยมีการศึกษาดูงานเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ และสนับสนุนจัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาอุปกรณ์เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

1.4 ด้านการสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัล ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและมีความสามารถในการบริหารสื่อเทคโนโลยีมีและให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดกลยุทธ์ วิสัยทัศน์เชิงเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสามารถสร้างวัฒนธรรมเชิงดิจิทัลให้เป็นไปตามเป้าหมายได้

2. ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

2.1 ด้านคุณภาพของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสร้างความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานสถานศึกษาโดยการเสริมสร้างทักษะในการคิดวิเคราะห์และส่งเสริมความสามารถในการสร้างนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์และปลูกฝังผู้เรียนให้มีคุณธรรมมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีเจตคติที่ดี

2.2 ด้านการบริหารจัดการโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนพัฒนาการบริหารจัดการให้มีคุณภาพให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสังคมและเทคโนโลยี และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถแนะนำครูในการพัฒนาหลักสูตรออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมและสามารถจัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศที่เหมาะสมส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข

2.3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมครูให้มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถเป็นแกนนำในการพัฒนาหลักสูตรจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องในรูปแบบที่เหมาะสมและผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดสภาพแวดล้อมมีแหล่งการเรียนรู้สื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมกับผู้เรียน

3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำดิจิทัลส่งเสริมให้ครูสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อใช้ในการออกแบบกระบวนการการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูสามารถผลิตสื่อนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์และสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญมีแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ง่ายผู้บริหารต้องใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพก็จะส่งผลให้คุณภาพของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

2. ควรมีศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างของภาวะผู้นำดิจิทัลผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานหรือเขตพื้นที่การศึกษาอื่น

3. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นที่สัมพันธ์กับภาวะผู้นำดิจิทัล เช่น สมรรถนะของครู การใช้เทคโนโลยีของครู เพื่อให้ได้ข้อค้นพบเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์

เอกสารอ้างอิง

จิณณวัตร ปะโคทัง. (2561). **ภาวะผู้นำดิจิทัล สำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ.** ศิริธรรมออฟเซ็ท.

จิติมา วรรณศรี. (2564). **การบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัล**. โรงพิมพ์รัตนสุวรรณการพิมพ์ 3.

ดาวรุวรรณ ถวิลการ. (2564). **ภาวะผู้นำดิจิทัล**. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ลลิตา สมใจ และ ธารารัตน์ มาลัยเถาว์. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. **วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 15**(3), 13-25.

วชิรวิทย์ บุญสงค์, เพียงแข ภูผายาง, และ เพ็ญภา สุขเสริม. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6. **วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา, 15**(2), 37-47.

วุฒิชัย เนียมเทศ และ ภัทราภรณ์ บุณชู. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ในช่วงภาวะวิกฤติ COVID-19. **วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 9**(9), 258-269.

วนิดา หนูราช และ ชัชจริยา ใบลี. (2563). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี. **วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 11**(3), 76-87.

วรรณภา ไทยประยูร. (2564). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี**. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

สุกัญญา แช่มช้อย. (2562). **การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล** (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สินาภรณ์ บุญเลิศฤทธิ์ และ นิคม นาคอ้าย. (2566). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2. **วารสารราชพฤกษ์**, **21**(2), 175-189.

สุภวัช เชาวน์เกษม, วิสุทธิ์ วิจิตรพัชราภรณ์, และ สุดารัตน์ สารสว่าง. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1.**วารสารการบริหารและนวัตกรรมการศึกษา, 3**(3), 85-92.

สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2566). **รายงานสถิติการศึกษา ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร**. สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร.

สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2564). **แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2564-2569**. สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579.** พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2565). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566—2570)**. ราชกิจจานุเบกษา.

Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018, p.206). **Research methods in** (7th Ed.). Routledge.

Thaitae,S. (2016**). A Causal Model of Teacher Leadership and Authentic Leadership of Administrators, with Organizational Culture as Mediator, Affecting Effectiveness of Nursing Education Institutions.** Faculty of Education, Kasetsart University.

rdicprujournal